SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

SZE - GYŐR

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Pomizs István

Diplomás elvárások és realitás

A tudásgyárak technológiaváltása és humánstratégiája – a felsőoktatás kihívásai a XXI. században

2014. május 29-30.

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Diplomás elvárások és realitás

Pomizs István PhD hallgató

Széchenyi István Egyetem

Regionális- és Gazdaságtudományi Doktori Iskola

pomizs.istvan@freemail.hu

Diplomás elvárások és realitás

- Elméleti háttér
- Hipotézisek
- A vizsgálat
- A hipotézisek igazolódása
- Konklúziók, javaslatok

Elméleti háttér

- A pályaválasztás összetett jellege
  - realitás-elv
  - kutatók szerint: Csirszka, 1966; Szilágyi, 2000; Csehné, 2007
  - felsőoktatásban tanulók szerint
  - a munkaerőpiac felszívóerejének ismerete

Elméleti háttér

- reális önismeret (személyiségjellemzők ismerete, pályaidentifikáció kialakulása, pályaválasztási érettség kialakulása, kritikai képesség)
- aktivitás
- a szerzett információk adekvát kezelése
- széleskörű pályaismeret, mely egyénileg a pályákra is sok információt takar
- a lehetőségek reális felmérése
- a pályakövetelmények és a személyiségjellemzők egyeztetése

Elméleti háttér

- Általánosságban elmondható, hogy:
  - a fiatalok a munkához kapcsolódó értékek mentén hoznak továbbtanulási döntéseket
  - a pályaválasztás külső okai:
    - családi körülmények, anyagi helyzet, lakóhelyükön lévő lehetőségek, szülők elhatározása, véletlen
  - a pályaválasztás belső okai:
    - jó kereseti lehetőség, sportolási lehetőség, érdeklődés, tradíció, új dolgok feltalálása, megvalósítása, önmegvalósítás, presztízs, tiszta munka, hamar lehet diplomához jutni

Hipotézisek

1. a pályaválasztás során racionális döntések a meghatározók
2. a diploma megszerzése után teljesülnek a fiatal diplomások elvárásai
3. a pályaválasztási motivációk tekintetében nincsenek időbeli és térbeli eltérések

A vizsgálat

- interjúk
  - 13 vállalatvezető
- kérdőíves módszer
  - mintavétel: 962 fő
    - felsőoktatásban tanulók: 328 fő
    - diplomás munkavállalók: 634 fő

Eredmények

A továbbtanulás motivációja (1-5-ig értékelve)

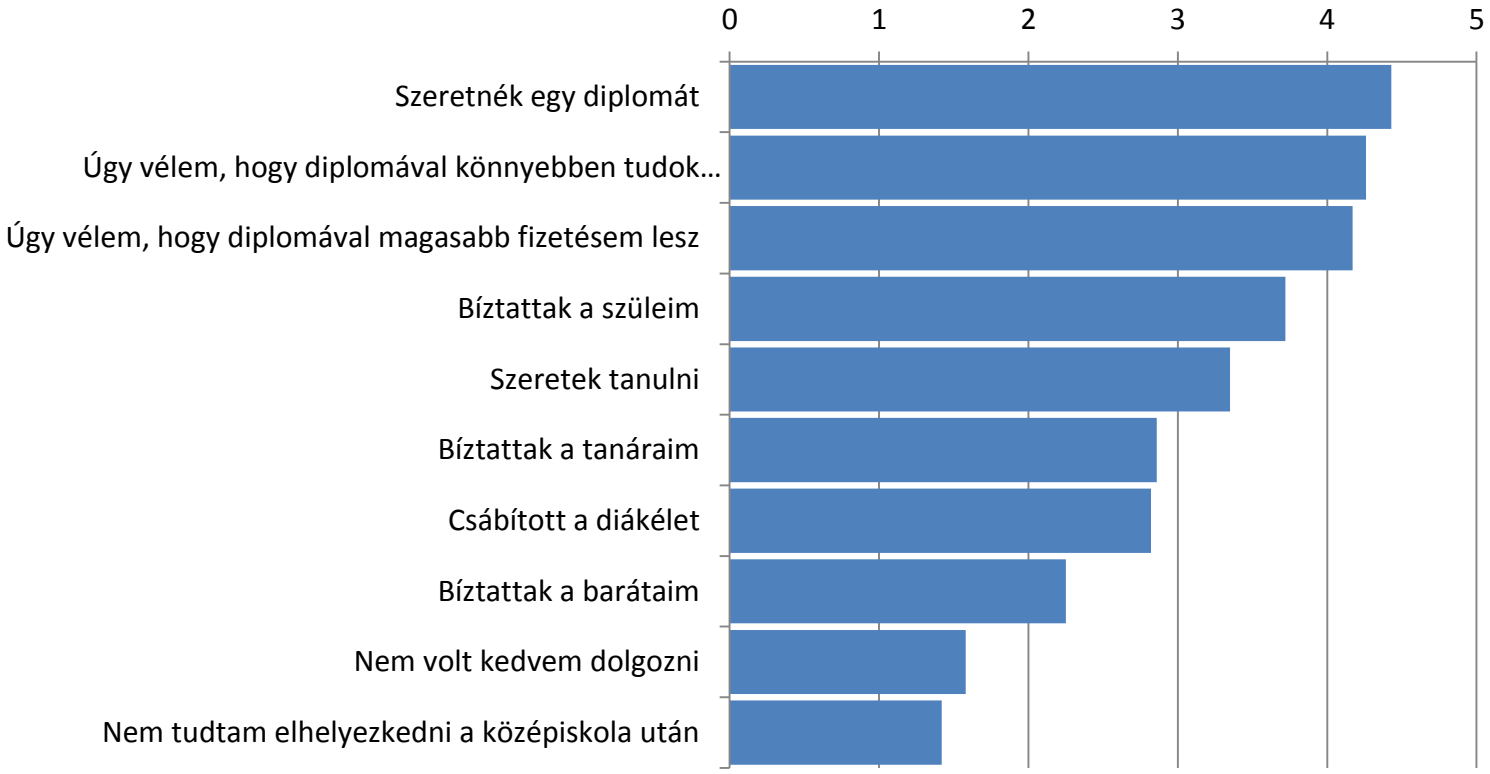

Eredmények

A szakválasztás motivációja (1-5-ig értékelve)

Eredmények

Az intézményválasztás motivációja (1-5-ig értékelve)

Eredmények

10 éven belül végzett válaszadók diplomával szembeni elvárásai
(N=384)
Külföldi munkalehetőséget
1,95
2,14
Családi elismerést
3,97
3,68
Önmegvalósítást
3,39
3,96
Társadalmi elismerést
2,74
3,25
Védettséget a munkanélküliségtől
3,13
3,67
Jól többféle területen...
3,55
3,98
Érdekes, felelősségteljes munkát,...
3,65
4,04
Vezető beosztást
2,32
2,73
Szakmai elismerést
3,27
3,90
Jó munkalehetőséget
3,43
4,18
Több fizetést
3,04
3,96
Kapott
Várt

Eredmények

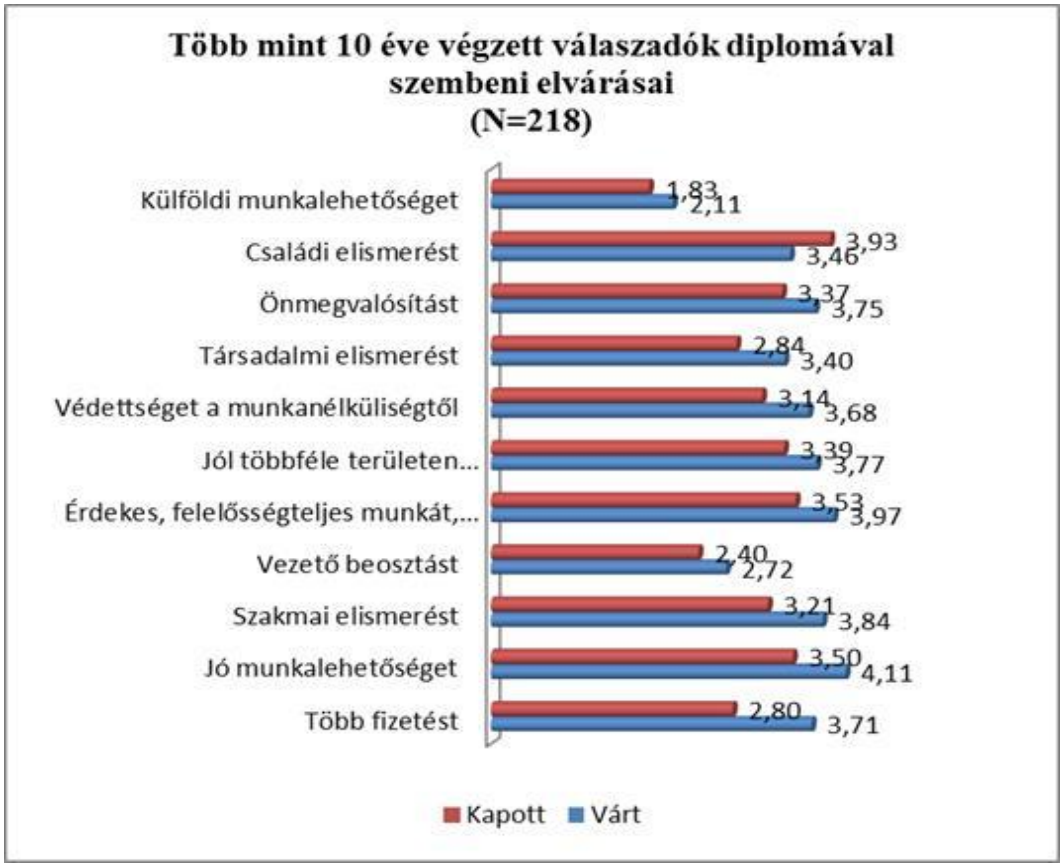
Több mint 10 éve végzett válaszadók diplomával szembeni elvárásai
(N=218)
Külföldi munkalehetőséget
1,83
2,11
Családi elismerést
3,93
3,46
Önmegvalósítást
3,37
3,75
Társadalmi elismerést
2,84
3,40
Védettséget a munkanélküliségtől
3,14
3,68
Jól többféle területen...
3,39
3,77
Érdekes, felelősségteljes munkát,...
3,53
3,97
Vezető beosztást
2,40
2,72
Szakmai elismerést
3,21
3,84
Jó munkalehetőséget
3,50
4,11
Több fizetést
2,80
3,71
Kapott
Várt

A hipotézisek igazolódása

1. Az első hipotézis beigazolódott.
   - a diploma megszerzése a könnyebb elhelyezkedés és magasabb fizetés záloga
2. A második hipotézis nem igazolódik
   - szignifikáns különbségek vannak az elvártak és a tapasztaltak között
3. A harmadik hipotézis részben igazolódott
   - időben nagyobb, regionálisan kisebb eltérések mutatkoznak

Konklúziók

- A pályaválasztások során racionális döntések születnek. A szakválasztást a szakterület iránti érdeklődés motiválja.
- A diplomától minden megkérdezett többet várt, mint amennyit kapott.
- A diploma megszerzésének motivációja a korral növekvő korrelációt mutat. A fővárosiak esetében magasabb a tanulás és a szakterület szeretete, fontosabb az intézmény jó hírneve, és jobban bíznak a diplomás foglalkozatatásban.

Javaslatok

- Megoldási irány: az információáramlás kiterjesztése. Ez fokozottan vonatkozzon az általános munkaerőpiaci helyzetre, kiemelten a felsőfokú végzettségűek munkaerőpiaci lehetőségeire.

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM

ÚJ SZÉCHENYI TERV

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

Munkaerő-piaci igényeken alapuló szaknyelvi képzés,
és a Széchenyi István Egyetem idegen nyelvi oktatásának
komplex fejlesztése.
TÁMOP-4.1.2.D-12/1/KONV-2012-0007

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.